

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ГУДЗИНСЬКИЙ О. Д., СУДОМИР С. М., НЕСТЕРЕНКО С.А.,
ГУРЕНКО Т. О., КОЛОС З. В.

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВ АПК:
УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ**

МОНОГРАФІЯ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ГУДЗИНСЬКИЙ О. Д., СУДОМИР С. М., НЕСТЕРЕНКО С. А.,
ГУРЕНКО Т. О., КОЛОС З. В.**

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АПК:
УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ**

МОНОГРАФІЯ

Київ – 2019

УДК 338.43:631.15

О 64

Автори:

Гудзинський О. Д.: вступ, підрозділи (1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.4; 2.5; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4.2);

Судомир С. М.: підрозділи (1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4.2);

Нестеренко С. А. : підрозділи (4.3; 5.3; 5.5);

Гуренко Т. О.: підрозділи (1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 2.3; 2.4; 2.5; 2.6; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4.2);

Колос З. В.: підрозділи (4.1; 4.4; 4.5; 5.1; 5.2; 5.4).

Рецензенти:

Єрмаков О. Ю., доктор економічних наук, професор

Савчук В. К., доктор економічних наук, професор

Кропивко М. Ф., доктор економічних наук, професор

Рекомендовано до друку Вченою Радою Таврійського державного агротехнологічного університету (Протокол № 10 від 23.04. 2019 року)

О 64 Гудзинський О. Д., Судомир С. М., Нестеренко С. А., Гуренко Т. О., Колос З. В. Організаційно-економічний механізм розвитку підприємств АПК: управлінський аспект: [монографія]. К.: ФОП Ямчинський О.В., 2019, 352 с.

ISBN 978-617-7804-16-0

Обґрунтовано теоретико-методологічні засади та розроблено науково-практичні рекомендації організаційно-економічного механізму розвитку підприємств АПК

Для науковців, спеціалістів та студентів.

ISBN 978-617-7804-16-0

© Гудзинський О. Д., 2019 р.

© Судомир С.М., 2019 р.

© Нестеренко С. А., 2019 р.

© Гуренко Т. О., 2019 р.

© Колос З. В., 2019 р.

© ТДАУ, 2019 р.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	7
1.1. Розвиток соціально-економічних систем: суть, об'єктивна закономірність, об'єкт управління	7
1.2. Особливості розвитку сільськогосподарських підприємств, як соціально-економічних систем	30
1.3. Методологія системного управління гармонійним розвитком соціально-економічних систем	44
РОЗДІЛ 2 РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ	54
2.1. Господарський механізм АПК і його вплив на систему управління соціально-економічними формуваннями	54
2.2. Організаційно-економічний механізм управління як цілісна система організаційно-економічних важелів, форм і методів їх використання	63
2.3. Теоретичні основи економічного механізму формування і функціонування ринку сільськогосподарської продукції	85
2.4. Обліково-аналітичний механізм управління розвитком підприємств АПК: методологічний аспект	116
2.5. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму управління	150
2.6. Удосконалення обліково-аналітичного механізму управління сільськогосподарським виробництвом	157
РОЗДІЛ 3. БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	175
3.1. Бізнес та умови його функціонування в галузевому секторі економіки	175
3.2. Економічна система бізнесу	183
3.3. Форми організації бізнесу	201
3.4. Галузевий бізнес як самостійна система	205

РОЗДІЛ 4. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ 211

- 4.1. Виробнича діяльність – основна складова розвитку агробізнесу 211
- 4.2. Виробничий потенціал як базова основа забезпечення ефективного розвитку підприємств: методологія формування та оцінки 225
- 4.3. Виробничий потенціал сільськогосподарських підприємств у системі чинників їх конкурентоспроможності 249
- 4.4. Організаційно-економічні умови ефективної виробничої діяльності сільськогосподарських товаровиробників 256
- 4.5. Методичні засади раціональної виробничої структури сільськогосподарських підприємств та ефективності їх функціонування 277

РОЗДІЛ 5. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 292

- 5.1. Оптимізація виробничої структури сільськогосподарських підприємств 292
- 5.2. Формування пропозиції на ринку сільськогосподарської продукції регіону 301
- 5.3. Формування системи оцінки ефективного управління конкурентоспроможністю сільськогосподарської продукції 307
- 5.4. Моделювання організаційно-економічного розвитку сільськогосподарських підприємств 314
- 5.5. Прогнозування ефективної діяльності сільськогосподарських підприємств та управління їх конкурентоспроможністю 330

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 337

ДОДАТКИ 351